

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt -- kr.
 Félévre . . . 5 " -- "
 Negyedévre 2 , 50 "
 Egy hóra 1 " -- "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

Fő irod. Simonffy-ház
 a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Ami nem helyes.

Budapest, június 15.

(T.) Sokat és sokszor irtunk már erről a dolgról, de nem irtunk még eleget. Igazi becületes, hazafias feladata lenne a magyar sajtónak minden befolyásával oda hatni, hogy a bizalmatlanság az úgynevezett „Bécs” és magyar nemzet közt megszünjék. Ez a bizalmatlanság évszázadok átka. Hol felülről, hol alulról indul de a nélkül alig vagyunk. Hol felülről gondolják: hogy ime a magyarból mégse lesz a dinasztiahoz hűség nemzet soha, hol alulról gyanusítják Bécsset, mint minden rosznak kúforrását. Amint a haraszt zördül akár itt, akár ott, már meg van a gyanu, a riadalom, lehetetlenítője a bizalom megsontosodásának, megszilárdulásának, mely örökké hig és lágy kotyvalék marad, mert folyton kavargják, zavarják, nem hagyják megülepenni.

Bizonytal lesznek harang félreverők Bécsben is, kik, amint Magyarországon valami mozgalom mutatkozik, amely félre ismerhető, vagy félre magyarázható, azonnal előállanak a gyanusító kombinációkkal hogy: „Ime nézd uram, a hűséget affektáló és loialitást hazudozó magyar nemzet ismét mit művel. Nem lesz az hozzád őszintén ragaszkodó nemzet soha!”

És ha valami Bécsben fordul elő, amit az első pillanatban vagy meg nem

értünk, avagy félre magyarázunk, vagy éppenséggel nincs nyitnare, akkor meg egyszerre készen van a sajtóban a gyanusítás, a Bécs elleni izgatás, a nemzet különben is inadozó bizalmának mindannyiszor történő fölkarvarása. Mintha bizony akadna-e világon akár ország, akár testület, akár család, melyben olykor olykor kisebb nagyobb összeszólközások zördülések elő ne fordulnának, mintha az emberi gyarlóság és tökéletlenségtől meg lehetne kívánni, hogy mindenben egyet akarjanak, egyet értsenek, egységesen gondolkozzanak; hogy soha félreértés, félremagyarázás köztük elő ne forduljon, mert amint előfordul, egyszerre felülke-rekedik a gyanusítás és visszavonás. E móddal nem létezhetnék emberiség!

És mi Bécsset szemben majd nem éppen így vagyunk! Ha azok mindjárt és rögtön nem akarják, a mit mi akarunk és ellenvetést mernek tenni, alaposan még ide sem ér a hire, elég egy távirat, és a lapok tele vannak gyanusító cikkekkel; de mi se tűzhetünk föl itthon egy nemzeti kokárdát, nem ejthetjük ki a Kossuth nevét, hogy Bécsbe is föl ne berzenkedjenek a hirt hordók és ne figyelmeztessék a felséget a mi szörnyű attentatumunkra. Már pedig van annyi józan eszünk, miszerint beláthatjuk, hogy Bécsnek is lehet talán külön véleménye s azért nem akar mindjárt elnyomni, de meg talán nekünk is lehet-

nek nemzeti érzelmeink, melyeket ha nyilvánítunk, nem akarjuk Bécsset mindjárt megenni, vagy nem akarunk forradalmat.

Ime, higgadt, békés állapotunkban belátjuk mindezt, talán Bécsben is elhiszik, hogy éppen nem vagyunk mi olyan elszakadni vágyó rebellis népek, mint a milyennek látszunk, hanem azért mozduljon meg csak egy levél, zörrenjen meg csak egy haraszt, egyszerre kész a sajtóban a fürmedvény hogy: „Ne higgy pajtás a németnek”. Bécsben pedig egyszerre kész a gyanusítás: „Ne higgy uram a magyaroknak! És ez így megy minden holdváltozáskor.

Valjon nem lehetne erről tenni? Vajjon a sajtó nem uralkodhatnék magán annyira, hogy ne ütné meg mindjárt a nagy dobot, ne izgatná mindjárt a közönséget, hanem lenne annak józan és higgadt tanácsadója. Lehet, ha megkezdődik ezt itt lenn, példát vennének tőlünk ott fenn és mindinkább megszokván az egymás iránti türelmet, a bizalom is kifejlődne, de a mi a jelen viselkedésekkel nem fejlődik ki talán soha.

— Országgyűlés. A valuta-szabályozás egyik törvényjavaslatát, a közös függő adósság egy részének beváltására vonatkozó javaslatot tárgyalta tegnap a képviselőház, csöndes érdeklődés mellett. Hegedűs Sándor betegsége folytán Pulszky Agost volt szives az előadói

A „Debreceni Ellenőr” tárcája.

Cyprus ágak.

Eltűnt ábránd, remény,
 Messze szállt az álom,
 Egy halvány sugárfény
 Nincs a láthatáron
 Összedőlt, leomlott,
 Oltára a hitnek,
 Tanul e romok
 Lehullott reménynek,
 Vesztett üdvösségnek.

Iju szived álmát,
 Lángoló szereiméd,
 Reményed oszlopát
 Hajh! mért építetted?
 Szilárd szikla helyett
 Törékeny alapra.
 Zúgó örvény felett,
 Rohanó habokra,
 Fényes buborékra.

Most ahol vár állott,
 S annyi szép remények!
 Emléke elhangzott.
 Édes bús regéknek
 Köröskörül romok,
 Szélllyel foszlott rózsák,
 Összetört árbocok,
 Szagatott vitorlák
 Kiáltanak read.

Mégis, mégis lelked
 Ide huzza, vonja,
 Álmaid, reményed

Örök élő búja.
 S te fájdalom, bút is
 Elviseltél volna,
 Csak egy áldott sziv is
 Ne feküdne romba!
 A partra kidobva.

Ezt a kinos vádat
 Nem tudod feledni,
 Elűzi álmodat
 Nem hagy ez pihenni!
 Oda áll elébed
 Szelid néma arccal,
 Örök szenvedésed
 Vádló bús ajakkal,
 Szomorú panaszzal.

És lelked repülni
 Mindhiába vágyva,
 Feledni! feledni!
 Végtelenbe szállva.
 Örök égő vágya,
 Mit röptében érez,
 Vissza huzza, vonja,
 Bús porhüvelyéhez
 Kinos börtönéhez.

Bármerre mennék is,
 Elérne a bánat,
 Még a futó szél is
 Sárt dobna utánad.
 Pedig mennél hajh! de
 Lábad alig léphet,
 Ujra ott borulsz le
 Ejtteni egy könnyet,
 A veszteség felett.

Enyhül-e bánatod?
 Sarjad-e valaha?
 Éktelen homlokod
 Tépett koszorúja!
 — Hisz' but idő elolt,
 Te is majd idővel,
 Mi álom, ábránd volt
 Borítsd el, takard el
 Csöndes feledéssel!

Vértessy Ida.

Utolsó menedék.

— Irt. Vértessy Gyula. —

(Folyt. és vége.)

Eh, hát minek hagyta őt ma magára!
 Nem akarta elereszteni, mert érezte, hogy valami örütséget fog elkövetni, mégis elment!
 Nos hát ő is elmegy. Nem tud itthon maradni. A szoba sötét kárpitu falaival mintha valami kriptá lenne — olyan sötétnek, olyan komornak látszik. A levegő is szinte fojt benne — ki, ki a szabadba: el ahhoz az egyetlenhez, a kihez életének ebben a legkétségbeesett órájában még ragaszkodni tud

Ugy érzi egészen erős határozottsággal, hogy ha ez az egy nem lenne számára a világon, nem tudna tovább élni egy percig sem.

És míg gyors léptekkel siet a férfi lakása felé, agyában olyan szépen, annyi derűs vonással rajzolódik ki közös jövőjük képe.

— Milyen boldog házasság is lesz ez az ő oldala mellett! Milyen tökéletes összhang fog uralkodni ebben a bevett szokások szerint is szentesített együttélésben. Hiszen évek óta egymásnak ugyszólván minden gondolatát isme-

Piacz- és Miklós-utca sarkán, (Ozégély-féle ház).

de. gy. Ro. onta ngyen

tisztet elvállalni a pénzügyi bizottság főkérésére. Igen beható szakszerű beszéddel ajánlotta a javaslatot és beszédét élénk helyeslés kísérte. Neumann Armin szakavatott fejtegetései után, melyeket a szabadelpvűpárt tetszéssel fogadott. Horánszky Nándor hosszasan igyekezett bizonyítani Wekerle valuta-politikájának hibáit és a javaslatot a bankkérdés 1897-iki megoldásig elhalasztatni kérte. Utána Lánoszky Leo mondott tartalmas beszédet a javaslat mellett s védelmébe vette a kormány valuta-politikáját. A vitát ma folytatják.

Eötvös Loránd b. atyja örökében. Eötvös b. miniszter tegnap elfoglalta hivatalát. Gömör miniszteri tanácsos üdvözlő szavaira minden politikától ment választ adott, kérve a hivatalnokok támogatását. Berzevicy Albert államtitkár egyenként elbucszott az ügyosztályoktól. Eötvös b. elsőül fogadta a budapesti egyetem bölcsészeti karának tanártestületét. A kartársak nevében Beöthy Zsolt tartott lelkes éljenzéssel kísért üdvözlő beszédet, melyre a miniszter válaszolt, kifejezvéen örömet, hogy azokkal jöhetett össze új állásában. Kikkel oly sokáig működött együtt s kiktől oly sokat tanult. Beszéde után bevezette volt kollegáit beső szobájába és sokáig beszélgetett velük.

A főrendiházi ellenzék. A főrendiházban az első alkalommal a polgári házasságról szóló javaslatot tudvalevőleg 21 szótöbbséggel vetették el. A második szavazásnál — mint a M. U. írja — könnyen meglehet, hogy ugyanekkor szótöbbség lesz a javaslat mellett. Már eddig is, a mennyire a helyzetet egész biztosan megítélhetjük, 20 szavazattal apadt meg a multkori többség. Ugyanis: 2 püspök beteg s nem fog a szavazásra megjelenni, szintűgy elmarad 3 gör. kath. püspök. Elmarad továbbá 2 Eszterházy; Zichy Ferenc. fiával együtt furdőre megy. Festetics Tasziló gróf másodsor a javaslat mellett fog szavazni. Hét főrend, aki az első szavazásban nem vett részt, bejelentette, hogy a második szavazásra meg fog jelenni s a javaslatra adja votumát. Ezekhez számítva az utjonnan kinevezett 3 új főrendet, a multkori 21 szótöbbség máris elenyészettnek tekinthető.

A főrendiházi ellenzék köreiben se számítanak már 21 szótöbbségre, de mégis biznak a

polgári házassági javaslat leszavazásában, — noha jól tudják, hogy a javaslat másodszori bukása nem fog újabb kormányválságot előidézni, hanem csakis azt, hogy a főrendiház még a nyári szünetek előtt harmadszor is kénytelen lesz a kötelező polgári házasság ügyével foglalkozni. És ha a javaslat harmadszor is megbuknék, a mit még ellenzéki körökben sem tartanak valószínűnek, akkor oly alkotmányos eszközök alkalmazására kerülne a sormelyek lehetővé fogják tenni, hogy az egyházpolitikai javaslatok ezentúl a főrendiházban is többségre számíthassanak. Ez alkotmányos eszközök közül a pair schub legalább elvileg nincs kizárva. A főrendiházi ellenzék legbensőbb viszonyaival ismerős személyiségek általában azt hiszik, hogy a javaslat a jövő héten még egyszer bukni fog és csak a harmadik tárgyalás alkalmával fog igen csekély többséget nyerni.

Belföldi hírek. (Miniszterek diszpolgársága.) Újabbon Kassa, Miskolc, Arad, Losonc és Igló városa választotta diszpolgárának Wekerle miniszterelnököt. Losonc és Igló hasonló kitüntetésben részesítette Szilágyi Dezső és Csáky Albin minisztereket. (Fejérváry báró a földmivelésügyi miniszteriumban.) Bíró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter tegnapelőtt vette át a földmivelésügyi miniszterium ügyei vezetését. A miniszter Miklós Ödön államtitkár kíséretében jelent meg a miniszter palotájában s egyideig az elnöki titkárral dolgozott. — (Tisza Lajos gróf.) tegnap vett búcsút az ő felsége személye körüli miniszteriumnak tisztviselői karától s egyidejűleg vette át Andrássy Gyula gróf a miniszterium vezetését. — (Kossuth-emlék Szarvason.) Szarvason a városi képviselőtestület a jobbagyokat felszabadító Kossuth Lajos emlékére egy város piacán felállítandó szoborral örökíti meg. Azt a zászlót, a melyet a város küldöttsége Kossuth temetésén használt, kegyelettel megőrzik és Kossuth halála évfordulóján minden évben kitűzik a városháza erkélyére. — (Báró Eötvös Loránd és az Akadémia.) Báró Eötvös Lóránd, az új vallás- és közoktatásügyi miniszter, továbbra is megmarad a Magyar Tudományos Akadémia élén, úgy mint apja, néha báró Eötvös József és Trefort

Ágoston közoktatásügyi miniszterek megmaradtak. Az Akadémia június 25-iki utolsó ülésén elnökölni is fog, s az Akadémia tagjai ez alkalommal melez óvációkra készülnek.

Külföldi hírek. (Az uralkodóház tagjai a lengbergi kiállításán.) Lengbergből jelentik, hogy Albrecht főherceg a jövő hét folyamán a kiállítás látogatására oda érkezik. Két héttel rá Lajos Viktor főherceg követi példáját. Az uralkodóház több tagja is kilátásba helyezte a kiállítás megtekintését. — (Sándor és Natália.) Belgrádi körökben híre jár, hogy Sándor király és Biarritzban időző anyja között nagyfokú idegenkedés állott be, amelyet a legutóbbi események okoztak. — (Uj Crispi kabinet.) Miután Brint nem sikerült a kabinetbe való belépésre bírni, Crispi elhatározta, hogy régi kabinetjét fogja újra a kamarának bemutatni. — (Nicotera halála.) Vico Equensből jelenti egy távirat, hogy ott Nicotera János, az ismert olasz államférfi és volt belügyminiszter meghalt. Az olasz parlamentaris élet egyik legkiválóbb alakját vesztette el benne, akinek hazaszeretete feledtetni tudta ellenségei előtt is az államférfi sok hibáit. — (A marokkói kérdés.) Franciaország kifejezte hozzájárult Moret indítványához, hogy a hatalmak Marokkóban közös akciót indítsanak meg. Újabb hírek szerint Muley Hasszán agyszélhűdésben halt meg. Már hétfő óta rosszul érezte magát; néhány napra rá kilépett sátra elé és ott rogyott össze. A holttestet napnyugta előtt eltemették. — (Bulgária és Oroszország.) A bolgár szynodusnak a fejedelménél történt tisztelgését és az ez alkalommal tartott megszólítást az orthodox papságnak a katolikus fejedelmével való kibékülésének jeléül tekintik. E kibékülés nagy csapást képez Stambulovra nézve. Általánosan fontos jelenségekből Bulgáriának Oroszországhoz való közeledésére következtetnek.

Papirszeletek.

(Byciklis képviselők. — Elitelt pópák. — Báró Eötvös Lóránd. — Be a pártba. — A diszpolgárság. — Kézirat-gyűjtők. —)

Az olasz képviselők byciklin járnak a parlamentbe, ami — természetesen — igen nagy gaudiumára van a nemes utcai ifjúságnak.

rik, együtt éreztek, együtt gondolkodtak, agyukban egyszerre szűrődtek le a benyomások, együtt és egyszerre gondolkodtak, még talán szívük is egy ütemre dobogott. Milyen boldogság lesz majd ez a hazugságtól megtisztított boldogság — gondolja az asszony, a mint fel-siet a lépcsőkön.

A második emeleten a lépcsőházból nyílt Csatt ur garszon lakása.

A közeli viszontlás örömetől kissé reszkető kézzel nyomja meg a villamos csengőt. Kétszer egymásután úgy a mint azelőtt szokta. Rendesen maga jött ki kedvese, mert nem akarta azt sem hogy az inasa, bár jó titoktartó fickó volt — tudjon róla valamit.

Most is azt várta, hogy ő jön ki. Helyette az inas jött ki. A lányos természetű kis asszonykát valami fiatal leánynak nézhetta, mert kisasszonynak szólította.

— Kisasszony, az ur nincs idehaza.

— Hol van? E essen be, majd megvárom.

— Csak holnap jön haza. Még tegnap elutazott.

— Hová?

— Hát a menyasszonyához? No ezt ugyan kikotyantottam, pedig nem kellett volna ugye kisasszony, nem kellett volna.

Retterné odátámaszkodott az ajtóhoz, hogy el ne essék. Úgy érezte mintha valami óriási nehéz súly lassan aláereszkednék a fejére. Tán torgott, szédült.

— No, kedves kisasszonykám, ne vegye a dolgot olyan zokon! Muszáj volt a nagyságos urnak megházasodni, mert már nagyon úsztunk. Minden héten licitáltak nálnak. A kit elvesz, az árva lány, rögtön kikap vele nyolcvanezer pengőt — meg egy birtokot, ott lennt Tiribesen. Azt mondják van vagy hatszáz hold. Muszáj

volt megházasodni kisasszony, muszáj volt! No de hát ne tessék sirni. Ezen már úgy se lehet segíteni. — Az újságokban is mind bent volt az eljegyzés, nem tetszett olvasni?

— Adjon egy pohár vizet.

— Tessék besétálni. Alig bir bemenni a szobába. Tántorog mint a részeg ember. Oda bent azután leroskad egy pamlagra.

A hideg víz kissé magához téríti. Körülnéz a szobába. Mindenütt az ismerős butorok, az ismerős festmények — az állványokon ugyanazok a nieppék, az íróasztalon most is az a kis kínai mandarin lógatja a fejét, mint azelőtt...

A könyvtár nyitva — a Heine-kötet, a melyet utóljára együtt olvastak, ott hever az asztalon — Berangér nagy illusztrált kiadása az íróasztalon — Musset egyik kötete most is úgy van fordítva, betéve a többi könyv közé úgy, a hogy ő tette oda utóljára.

Az íróasztal előtt, mintha most is ott látná ülni a kedves férfi alakját. Beszél is, hallja azt a mély rezgésű hangot, mely ugy belehasított a szívébe valahányszor csak halotta.

— Aranyos, olvasson addig valamit. Két, három sor van még hátra ebből a tárcából.

— Pali, Pali! — sikolt fel a szegény asszony kétségbeesetten. Az inas ijedten csitítja.

— Kérem, ne tessék kiabálni. Meghallják és még azt hiszik, hogy valami baj van...

— Pedig semmi baj sincs, — suttozja megtörtén az asszony.

Az inas mindenáron szórakoztatni akarja a vendéget. Az íróasztalról előhoz egy fotográfiát. Csinos fiatal leány arcképe.

— Tetszik látni, ez a menyasszony. Takaros leány ugye?

— Fiatal és gazdag! — Sohajt fel az asszony.

— A' bizony.

Az asszony elgondolja, hogy ezelőtt az ő arcképe volt ott abban a keretben, ott is és a falon is a kis japáni arcképtartóban. Most nem látja sehol. Bizonyára kidobta arcképeit. Mint a hogy szívéből kidobta az emléket.

— Vége mindennek vége!

— Minek van vége, kérem?

— Ist-n áldja meg! Ha haza jön az ura, mondja meg, hogy kereste valaki. Azaz, ne mondjon neki semmit. Majd írok neki.

Leült az asztalhoz s elövelt egy darab papírt. Csak pár sort írt rá.

— „Gazember vagy édesem és én még sem tudok neked egyebet üzenni, halálom órájában sem, mint hogy szeretlek, szeretlek“...

A levelet szépen beragasztotta s ráírta a címet is. Most már a keze sem reszketett. Egész nyugodtan gondolta el, hogy a következő percekben már ott fog feküdni az udvar kövezetén, holtan.

A halál jóleső gondolata egészen megvigasztalta. Egy forint volt nála, azt odaadta az inasnak, a ki alázatosan kísérte ki az ajtóig.

— Ugy látszik, még se olyanféle, — morgogta, becsukva utána az ajtót.

És a házmester is, a ki néhány pillanat mulva odafutott az udvarközépé heverő véres hullához, az is azt mondta:

— Valami urifajta! Ugyan mi baja lehetett a jámbornak!

Csodálatos, hogy ezt az eredetiséget még nem utánozza a parlamenti fenegyerekeink valamelyike.

Ugron Zoltán, Meszlényi Lajos, Asbóth János és gróf Károlyi Gábor pompásan vennék ki magukat a kerékpáron. Az első háromnak ugyis kevesebb kereke van, mint más embernek.

Tizenegyet ítéltek el megint Kolozsvárott — mind a tizenegy oláh pópa volt. Így aztán a „Memorandumot” — inkább vezzik „ad memorandum.” Csak ne feledjük, hogy — Meszlényi nyelvvel beszélve —

Erdélyben a dászkál,
Lázitani mászkál!

A tizenegy pópa mellé — tisztesség okáért — tizenegy dászkált kell oda csukni!

Báró Eötvös Lóránd, miután előde gróf Csáky Albin előadta báró Eötvös Józseftől a „Bucsut”, szintén atyjának műveivel köszönt be a kultusz-miniszteriumba: „Vagyok szelíd Eötvös Loránd, de ahol azt követelnék, hogy az egyházpolitikában legyek „A karthauzi”, válnék „A dühöngő Loránd-dá”.

Az én kezeimben leendnek a vallás- és közoktatás békés ésszende „Nővérek”. — Jelszavam: „Éljen az egyenlőség.” Agyamban vannak „Gondolatok”, — vezérelnek „A XIX. század eszméi.” Egyként szemem előtt lesz „A vár és a kunyhó” lakóinak nevelése, liberális dologban pedig atyám neve — „Végrendeltem”. Vágyam: legyen boldog „Magyarország 1894-ben” s vezesse kitérően az anyakönyveket „A falu jegyzője” s a kisdédóvást fejlesztsem úgy, hogy nem lesz hazánkban több „Megfagyott gyermek”.

A régi rend ismét helyre alakul már,
Pártunkba lép Horvath Lajos, Gyula, Kulmán,
Nem tartozott eddig sem arra, sem erre,
Követi példát Attila Szemere.
Imé, bár kiléptek Tibád és Szapári,
Velők léssen a pártcentumal pári!

Mint ahogy a dandy rózsát tűz a gomblyukába, hogy azzal diszeleljen a sétányon: úgy sietnek a városok, hogy Wekerlét s a liberális kormány férfait diszpolgárokul válasszák meg.

Imé, Debrecen után fölékesíti magát ezzel a diszszel Budapest, Kassa, Cegléd, Lőcse, Felsőhánya.

Igazán, már aligha marad hely a gomblyukban — gróf Szapáry Gyula részére.

Vagy ez csak olyan rózsza, a melyen rózsza helyett csupán tövis vagon?

Apponyi, Szapáry újabb időben kéziratgyűjtésre adták a fejüket.

Van is már szép gyűjteményök, de mi haszna, mikor egy, oh egy kézirat hiányzik közülök!

Az, amelyet a Ház elnöke szokott — ollóval felvágni!

Gasparone.

Színház.

* **A debreceni s intársulat Csabán Tiszai** Dezső debreceni színigazgató 12 elődása Csabára megy, hol e hó 16-án kezd meg működését a Libapásztor-ral.

Vegyes hírek.

* **A jó ismerősök.** Azokat a csalókat, akik tegnap, mint megirtuk, Budapesten Molnár József debreceni sertéskereskedőt oly furfangos módon kifosztották, a rendőr ég ma elfogta. A csalók négyen vannak: Lukács András 29 éves kocsis, szeretője Balázs Anna, továbbá Virág József népszámos és szeretője Gócs Andrásné. A pénzt azonban nem találták náluk s tagadják, hogy ők fosztották volna ki a sertéskereskedőt.

* **A fővárosi tisztviselők fizetése.** Budapest fővárosi közgyűlése most rendezte a tisztviselők fizetését, az ottani megdrágult viszonyokhoz mérten fölemelvén a fizetéseket. A tanács javaslata szerint a főbb állásban levő tisztviselők fizetése következőképpen lett megállapítva: a polgármester fizetése 13,200 forint, az I. alpolgármesteré 10,500 ft, a II. alpolgármesteré 5,500 ft, az I. tanácsosoké 4,500 ft, a II. tanácsosoké 4,000 ft, a főjegyzőé 4,000 ft, az árvaszéki elnöké 5,900 ft, a főlevéltárosé 3,120 ft, a főügyészé 7,000 ft, a statisztikai igazgatóé 5,200 ft, a középítő igazgatóé 9,000 ft, az első főmérnöké 4,900 ft, a II. főmérnöké 4,500 ft, a III. és IV. főmérnöké 3,300 ft, a vízvezetési igazgatóé 5,400 ft, a vásárigazgatóé 2,800 ft, a főszámvevőé 7,800 ft, a központi pénztár igazgatójé 3,400 forint. A legkisebb fizetés 1,000 ft, melyet az irnokok élveznek.

* **Hó júniusban** A hírten beállott hidegség, mely pár nap óta érezhető, az okozta, hogy a hegyvidékeken erős havazások voltak. Steierországban a nagy Mura-lapályt környező hegyláncolatot délen, nyugaton és északon hó borítja. Az északnyugati alpesi láncolatot szintén frissen esett hó takarja. Sőt Budapesten is, a Svábhegyen tegnapelőtt hajnalban hópelyhek szállingóztak.

* **Honvédek a bécsi hadi iskolában.** A honvéd tisztikarban nagy örömet keltett a királynak legújabb rendelete, mely szerint a főnyó év szeptember havától kezdve a honvéd törzstiszti tanfolyam rendes, évi husz hallgatója közül tizet küldenek föl a bécsi hadi iskolába, a hova eddig csak ötöt küldtek fel további kiképzés végett. A törzstiszti jelöltek a bécsi hadi iskolából kikerülve, előbb a vezérkari tisztek közé lesznek beosztva s azután fokozatosan lépnek elő.

* **A K. Tóth Mihály konkurrensé.** K. Tóth Mihály h.-bőszörményi lakost, aki Debrecenben, Nyiregyházán beakarta bizonyítani, a bámuló világnak, hogy a magyar név dicsőségére lefözi Tannert, Succit és az ösmert világ valamennyi híres koplalóját, mert ő száz napig kibírja étel nélkül, erős versenytársra talált egy tasnádi nyugalmazott tanító, G. K. személyében. Ez az ember megakart próbálni, hogy meddig él meg az ember pusztán cukros vízből. Hozzá is fogott s ma már 44 nap óta él ebből a vékony táplálékból és kitünően érzi magát. A dolog mindazonáltal nem bizonyít semmit. A néptanítók ugyanis kénytelenek a semmiből megélni, hát akkor hogyan élne meg cukros vízből.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. —

Az igtató, Hadó-hivatal és az irattár a feleknek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 órá között; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 órá között.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreceni távirtda-hivatalnál június 15-én: változó felhőzet, helyenként esapadék.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. június hó 15-én reggeli 7 órákor. Hőmérséklet 11.2 C. fok. Légnomás 7518 millim. Szélirány Nyugati. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 20 fok. Legalacsonyabb hőm. 8 fok.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Othón-a (Keresk földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig. Találkozás ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

„A közügyesítő egyesület” első iskolai műhelyében (Érsekiiskola fölött) szerdán és szombaton d. u. 3—5-ig munka tanítás-folyik.

Katonai tőrzene kedden és szombaton d. u. 5 órákor a „Nagyerdőn”.

Orfeum a „Koron”-ban, kezdete minden este 8 órákor.

A „Margit” fürdő vendéglőjében minden vasárnap d. u. cigányzené játszik.

Június 1-től — augusztus 15-ig vasárnap d. e. 10 órától az üzletek zárva.

Június 16-án d. u. 4 órákor a debreceni torna egyesület versenye az ev. ref. főisk. tornateremben, kedvező esetben a nagyerdői kocsolya pályán.

Június 16. Zion táncmulatsága.

Június 16. A kereskedő ifjak önképző körének jüniálisa — nagyerdőn.

Június 16-án d. e. 8 órákor iskolai örváró ünnepély az ev. ref. Nagytemplomban.

Június 17-én d. e. 9 1/2 órákor a zenede övi r. közgyűlése.

Június 17-én d. e. A debreceni ker. betegsögélyző pénztár közgyűlése, a városi hátn.

Június 21. és következő napokon érettségi írásbeli vizsgák a kollégiumban.

Június 18-ától 28-áig az ev. ref. felsőbbleányiskola vizsgái.

Június 19-án és 17-én a zenede vizsgái.

Június 20-áig írásbeli ajánlatok benyújtási határideje a honvédségi cipők és bakancsok szállítására.

Június 20-án d. e. 10 órákor, városi r.-k. közgyűlés.

Június 21. Munkások napgyűlése a népekertben d. u. 3 órákor.

Június 24-én az „iparoskör” nyári táncvigalma a Margit-fürdő termében.

Június 24. Lódiájazás a nagyerdőn.

— **Az új kultuszminister beköszöntője.** Báró Eötvös Loránd, az új vallás- és közoktatásügyi miniszter kineveztetését Debrecen városához ma érkezett következő levélben tudatta a törvényhatóságok közönségével.

„Ő cász. és apostoli kir. Felsege fo'yo évi június hó 10-én Budapesten kelt legfelsőbb elhatározásával engemet vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterre legkegyelmeseben kinevezni méltóztatott.

Miről a közönséget azzal értesitem, hogy a miniszterium vezetését mai napon átvettem és felkérem a közönséget, hogy hivatalos működésemben engemet hathatósan támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1894. június hó 13-án.

b. Eötvös Loránd.”

A miniszter levelét a legközelebbi városi közgyűlésen bemutatják s onnan üdvözölni fogják.

— **Öngyilkosságok.** Csak tegnap irtuk, hogy egy 18 éves fiatal ember fölmetszette az ereit, így akarván megszabadulni az élettől, s ma ismét két ember dobta el azt magától. Az egyiket a megélhetés gondjai, a másikat pedig kínos betegség kergették halálba. — Tudósításaink így hangzanak:

Kiss Sándor már 19 éve volt alkalmazva a debreceni első fakereskedő társulat raktáraiban mint felügyelő. Tegnap azonban a társulat fölmondott neki, a mi őt annyira elkeserítette, hogy este 8 órákor a fatelepen levő lakásán felakasztotta magát. Mire észrevették, már meg volt halva. Kiss Sándor 50 éves volt s családot hagyott maga után. — A közkórház halottas kamarájába vitték.

A másik öngyilkos, a ki szintén kötéllal vetett véget életének, Szabó Sándorné hadházi lakos. Mint levelezünk írja, Szabó Sándorné már 4 év óta folyton beteg volt. — A hosszas betegség elvette kedvét az élettől, s tegnap elküldvén magát az őt ápoló kis lányát, — kamarájában magát felakasztotta.

— **Esküvő.** Olcsvári Olchváry Pál, szolgabíró Kisvárdán, ki egy időben a debreceni jogakadémiai segélyegylet elnöke volt s itt előkelő rokonsága van, e hó 9-én vezette oltárhoz Részler György ügyvéd és földbirtokos bájos és szép leányát Adriennet.

— **Esküvő.** Gunszt Ernő debreceni gyáros a napokban vezette oltárhoz az aradi izr. templomban Berger Mór bihar-illyei birtokos Klára leányát. Az esketési szertartást Rosenberg Sándor dr. főrabbi végezte. Koszorus lányok voltak: Berger Jennike (Bihar-Illye), Gunszt Matild (Szentes), Leopold Regina (Arad).

— **A hiányzó anyakönyvi másodpéldányok.** Érdekes határozatot hozott legközelebb a belügyminiszter egy felmerült eset alkalmából abban a kérdésben, hogy a vármegyei levéltárból hiányzó anyakönyvi másodpéldányokat ki tartozik előállítani:

A lelkészek — ugymond a határozat — ezért a hiányért, különösen, ha a mulasztás nem nekik, hanem hivatali elődeiknek tulajdonítható, felelősekké azért nem tehetők, mert az anyakönyvi másodpéldányoknak a törvényhatósági levéltárban megőrzését rendelő 1827-i törvény szerint nem annyira a lelkészeknek áll kötelességükben a másodpéldányokat beszolgáltatni, mint inkább a törvényhatóságoknak azokat bekövetelni, átvenni és a levéltárban elhelyezni. Miután tehát a mulasztásnak ki által történt elküldése legtöbb esetben nem konstatalható határozottan, ellenben az tény, hogy a hiány legtöbbször a beszolgáltatásra szorgalmazás elmulasztásának tulajdonítható s mindenestre a megyei levéltár hiányát képezi: nincs jogom, melynek alapján a lelkészek — ha csak a mulasztás egyenesen az ő terhükre nem róható — a hiánynak utólagos díjtalan pótlására kötelezhetők lennének. Nincs más hátra, mint hogy a megyei anyakönyvi másodpéldányok beszerzéséről az illető lelkészekkel, esetleg azok fölöttes hatóságaival a méltányos díjazás iránt való meg egyezés utján mielőbb gondoskodják.

— **Polónyi Géza Debrecen en.** Mióta a hatvanas években kezdett tagosítási pört néhány földesi nagyobb birtokos pár évvel ezelőtt ismét folyamatba tette, — áldatlan belviszályok színhelye ez a derék, szorgalmas és vagyonos község. — Mint ellenségek állanak szemben egymással az intelligencia, mely a tagosítást akarja és 1100 kis birtokos, a kik makacsul küzdenek a tagosítás keresztülvitele ellen, most is, mikor már a mérnöki munkálatok csaknem egy év óta folynak. — A nem tagosítók ujabban az ország egyik legjelesebb ügyvédjéhez folyamodtak, Polónyi Géza orsz. képviselőhöz, a ki el is vállalta érdekeik képviselését. — Polónyi tegnap este Debrecenbe érkezett s ma áttantalmazta a földesi tagosítási pör akta-halmazát. Lapunk egyik munkatársa fölkereste ma délután Polónyit, a ki nyilatkozott, hogy különféle szabálytalanságok és nagy hibák követték el ezen bonyolódott ügyben, de ő reményli, hogy a kérdés a kisbirtokosok érdekeinek megfelelőleg lesz mégis megoldható. Az ügy csomó pontját az képezi, hogy a kuria döntő ítélete szerint külön-külön tagosítandó a földesi és szent-miklósi határ, mégis a tagosítást a két határterület közösen akarják tagosítani épen olyan birtokosok, akiknek a földesi határon, melynek közel 3000 hold legelője van, míg Szent-Miklós pusztá egészen szántó, kevés földük van vagy éppen semmi birtokuk nincsen. Hétfőn a tagosítás ügyében megbízott bíró Földesre megy az egyénekenkénti kiosztás és birtok iver beutazása végett. Ugyanekkor Polónyi is Földesre megy. A nem tagosítók a birtokívek átvételét megtagadták.

— **Kossuth szobra.** Kossuth Lajosnak városunkban emelendő szobrára ma a következő adományok érkeztek be a szobor-bizottság pénztárosához: Zoltay Lajos városi s.-levéltáros 3 koronát küldött le, mint a néhai Kiss Károly városi közlevéltáros koporsójára a

városi tisztikar által tett koszoru beszerzése végett eszközölt gyűjtésből megmaradt 9 kor. egy harmadrészét. — Cseh Béla (H.-Böször mény) 1687. sz. gy. ivén: Cseh Béla 20 kor., Stengel Géza 2 kor., — Jászessen 22 kor. Vágó Andor 1508. sz. gy. ivén: gyűjtő 10 kor. — Vészto község előjárósága a 2417. sz. gy. ivén a következő adományokat küldte be: Lovas István 40 fill., Füredi Mihály 20 fill., N. N. 40 fill., Papp Sándorné 40 fill., Nagy Sándor 1 kor., Martás Sándor 40 fill., Csüllög Bálint 40 fill., Csüllög Gergely 40 fill., Szilágyi János 20 fill., Kutasi Gábor 40 fill., Fodor Bálint 40 fill., Tóth Mihály 20 fill., Petes János 20 fill., Kiss Mihály 20 fill., Bobaj András 20 fill., Kovács Sándor 40 fill., Nagy Mihály 2 kor., Jászessen 9 kor. 20 fill.

— **Az új zsidó templom** A debreceni izr. hitközség tudvalevőleg új, monumentalis templom építését határozta el s pályázat útján a templom terveit is beszerezte, helyeül pedig Szent-Anna utcán a jelenlegi imaház és a vele szomszédos Miskolczy-féle ház telkét jelölték ki. Az építési költség jó részét a templomi székek eladásából igyekeznek beszerezni. A hagyományos zsidó áldozatkészség és hitbuzgóság reményen feletti eredményt hozott már is. — A székek eladása most folyik és mint értesülünk, eddig csaknem százezer forint ajánlatot meg a székekért; egy-egy férfi és női ücs ára az elsőrangú padokban 1200 és 800 frt között váltakozik. Ez a fényes siker indította az egyház előjáróságának egy részét arra a gondolatra, hogy a templomot a központhoz közelebb, vagy a Szent-Anna utcánál is élénkebb forgalmu utra kellene építeni, — ez alternatív terv kivételét, mely különben is nem új, — megkönnyíteni látszik dr. Wolfka Nándor v. püspök-plebánosnak az a szintén nem új törekvése, hogy a r. kath. egyházi középületekkel átellenben fekvő zsidó templomot apáca zárdá és leánynevelő intézet számára a Sveticsné-féle gazdag alapítványból megvásárolja. Tavaly a zsidó hitközség népes közgyűlésén szenvedélyes felszólalások történtek a régi templomnak kath. célokra való eladása ellen s akkor hallani sem akartak erről. Azóta úgy látzik gyöngült az ellenszenv s hitközség az esetben, ha sikerül megszereznie jutányos áron egy nagyváradi-utcai tágas telket s viszont Schlauch Nándor, a n.-várad püspök is beleegyezik a zsidótemplom és a Miskolczy ház telkének a hitközség által kért áron való eladásba, valószínűleg létre jő az alku. Ebben az esetben a templom kész terveit az új telk fekvéséhez képest átalakítják.

— **Vizsgálat a kapitányságoknál.** A kerületi rendőrkapitánysági hivatalokban a szokásos félévi vizsgálatot ma délelőtt eszközölte gr. Degenfeld József főispán, akit Boczkó Sámuel r.-főkapitány és dr. Medve Zoltán főispáni titkár kísérték. A vizsgálatot a főkapitánysági irodákban kezdték meg.

— **Halálozás.** Pogár Török Sándor e hó 14-én reggeli 4 órakor, életének 56. évében elhunyt. Hült tetemei e hó 16-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint közeles-utcai 2762. számú háztól, az újtemplomban tartandó gyászima után a Kossuth-utcai sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni.

— **Állomás a Halápon.** Említettük, hogy a magyar államvasutak igazgatósága a halápi örháznál kiterőt, fölvetélt épületet és kettős örházat épített. E tervvel áll szoros kapcsolatban a debrecen-n.-károlyi osztálymérnökség ma érkezett beadványa a városi tanácshoz, a kiterőhöz szükséges földterület kisajátítása tárgyában. Az osztálymérnökség azzal a kéressel fordult a tanácshoz, hogy a kiterő számára holdanként vagy négyszög ölenként mily egység árak mellett hajlandó átengedni a szóban lévő földterületet és miután e területen élő tölgyfák is vannak, amelyek anyagára a vasutnak nincsen szükségé, milyen kártalanítást követel azok kivágásáért? Mihelyt a kisajátítási vonal kitűzve lesz, a fák a város által azonnal eltávolítandók. A kérelem sürgős elintézését igényel, miután az építést előreláthatólag július hó első napjaiban tényleg megkezdik.

— **Az utazók figyelmébe.** Többször félreértés támadt a közönség és a vasuti közegek között, hogy mérsékelt áru jegyre szóló igazol-

vánnyal váltott jeggyel az utazás félbeszakítható-e és hányszor? A magyar államvasutak igazgatósága most tudatja ugy a közönséggel, mint a vasuti közegekkel, hogy mérsékelt áru jeggyel ugy menet, mint jövetelnél az utazás az igazolvány érvényességének tartamán belül egyszer fé beszakítható, de az igazolványt az illető állomás főnökével láttamoztatni kell.

— **Olcsó cigaretta.** A cigarettázókat örvendetes meglepetésben részesíti a finánc-kormányzat, — legalább azokat, kik a cigaretták különböző fajtái közt a Kalifát szokták fogyasztani. — A Kalifa egy éves alkotás a cigaretták terén, s ezért még nem is lehetett olyan népszerű, de valószínűleg kelendőbb lesz ezentul, hogy árát másfél krajcárról egy krajcárra szálították le. A cigarettázók mindenestre örömmel fogadják majd ezt az újítást.

x **Több mint 40 éve már,** hogy a dr. Popp-féle Anatherin-szájvizet előkelő orvosi tekintélyek — a többek között boldogult Oppelzer tanár is — gyakorta rendelték, Drasche tanár pedig nem régiben a cs. és k. bécsi közpórházban kitűnő sikerrel alkalmazta és legujabban dr. Schnitzler tanár írja elő szájt-, torok-, nyak-, valamint foghús-betegségeknel elmaradhatlan sikerrel.

Biztos és nélkülözhetlen óvszerévé vált tehát mindazoknak, kik a dr. Popp J. G. bécsi cs. és k. fogorvos Anatherin szájvizet, — mely Budapesten és minden gyógyszerárban és illatszerezésben kapható, — használták, s azzá kell hogy legyen mindazoknak, a kik szájt-, torok-, és fogfájástól gyötörve csak egyszer is sikerrel használták.

Együttal óvjuk a t. közönséget a dr. Popp J. G.-féle Anatherin-szájviz minden csalárd és gyakra ártalmas hamisításaitól, melyek a kezelő orvost rendszeren oserben hagyják és figyelmeztetjük a közönséget, hogy minden eredeti palack nyakán törvényesen bejegyzett védjeggyel el van látva.

A mondottakból láthatják, hogy teljesen alapos ezen gyógyszer hírneve, s nem csodálhatjuk, hogy az osztrák határokon tul egész egész Európában még Amerikában s Ausztráliában is elismerésre talált, és mindig újabb és újabb elismerő nyilatkozatok provokál.

E mellett nem hagyható figyelmen kívül dr. Popp J. G. bécsi cs. és k. fogorvosnak Anatherin fogpásztyája és növényi fogpora, melyek szintén kedvelt és elismert jó hatású fogtisztító szerek.

x **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi csuzos és köszvényes bajok és mindenemü gyuladások a „Moll-féle francia borszeszszel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Törvénytörési csarnok.

* **Kinevezés.** Dr. Daróczy Eleket, eddig a m.-szigeti törvénytörési aljegyzőjét, ki Debrecenben végezte jogi tanulmányait s itt általában közkedveltségnek örvendett, az igazságügyminiszter a zilahy törvénytöréshez nevezte ki aljegyzővé.

* **Szent Vince éjszakája.** A klerikális Magyar Állam felelelős szerkesztője, Szemecz Emil ült tegnap a budapesti sajtóbírótság előtt a vádlottak padján. Ennek a lapnak, mely a szeretet vallása nevében a legsötétebb fajgyűlöletet hirdeti a hasábjain, az országos katolikus nagygyűlés előtt Vörös és fekete zászló címmel alatt egy cikke jelent meg, mely a szomorú emlékeztető francia Szent-Bertalan éjszakájához hasonló Szent-Vince éjszakájára izgatta az ország békés lakosságát. A cikk annak idejében az egész magyar sajtóban nagy fölháborodást keltett s a lapok pártalásukra való tekintet nélkül óvást emeltek az ellen, hogy a sajtóban ilyenemü igazgatás történjék. A cikk miatt Kozma Sándor királyi főügyész hivatalból emelt vádat, melyet a tárgya áson dr. Kuszká Miklós képviselt. Az esküdtszék a következő három kérdésben döntött:

1. Van-e a cikkben igazság?

Felelet: h a t igen, h a t nem.

2. Szerzője-e a vádlott a cikknek?

Felelet: t i z e n k é t igen.

3. Vékes-e?

Felelet: h a t igen, h a t nem.

Az esküdtszéknek e verditje alapján a bíróság felmentette a vádlottat.

Zöld Mihály emléke.

Debrecen, június 15.

Zöld Mihály, a korán elhunyt ifjú városi tanácsnok emlékét szépen igyekszik életben tartani barátja és egykori tisztviselő-társa, Király Gyula. A távol Adria partjain domboruló, szép reményeket magába záró sír fölé a hű barát, szép eredményü gyűjtés útján kömemléket emelt, a mely oda vezérli a honfiakat, kik az elhunyt fölött könnyet óhajtanak ejteni. A gyűjtésről szóló nyilvános elszámolást Király Gyula v. tanácsnok mátol kelteve a következőkben teszi közzé:

„Abbaziában elhunyt s ugyanott eltemetett felejtethetlen jóbarátom és tisztársam, Zöld Mihály nyugvó helyét síremlékekkel megjelölni óhajtván, a megboldogultnak tisztársai, barátai és jó ösmerősei között gyűjtést indítottam meg melynek eredményéről a nyilvánosság előtt elszámolni elengedhetetlen kötelességemnek ismerem.

A kezeim közt levő gyűjtő levek tanúságaként a megjelölt célra a következők adakoztak:

Gróf Dégenfeld József főispán 10 frt. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester 5 frt. Boczkó S. főkapitány 5 frt. Stahl Géza h. főmérnök 5 frt. Bészler Lajos 5 frt. Vecsey Imre 5 frt. Hajdu Gyula 5 frt. Körner Adolf 5 frt. Ábrahám László 5 frt. Király Gyula 5 frt. Dr. Sárvány Gyula 5 frt. Papp Ferenc 5 frt. Török Gábor 3 frt. Balogh Mihály 3 frt. Tikos Imre 3 frt. Szabó József 2 frt. Nagy Ferenc 2 frt. Berényi Gábor 2 frt. Farkas Albert 2 frt. Beke Imre 1 frt. Egy asztaltársaság 12 frt 50 kr. Györfly Aladár 10 frt. Szabó Lajos fia 10 frt. Ifj. Csanak József 10 frt. Rösler Richárd 10 frt. Steinfeld Mihály 10 frt. Steinfeld Laura 10 frt. Winterbergerné, Steinfeld Ida 10 frt. Szent Királyi Tivadar 10 frt. Steinfeld Antal 10 frt. Csanak Jenő 10 frt. Berger Jenő 5 frt. Szikszay Gyula 5 frt. Benke István 5 frt. Fodor József 5 frt. Pongrácz Géza 5 frt. Fischbein Ignác 5 frt. özv. Véressy Lajosné 5 frt. özv. Szentmiklósy Elekné 5 frt. Dr. Kola János 5 frt. Dr. Király Ferenc 5 frt. Dr. Békonyi Samu 5 frt. Koszorus Lajos 5 frt. Berger Henrik 5 frt. Áron Manó 5 frt. Szabó Mihály 5 frt. Reichman Ármán 5 frt. Dr. Nagy Lajos 5 frt. Dr. Kemény Mór 5 frt. Zádor Lajos 5 frt. Komlóssy Dezső 5 frt. Komlóssy Arthur 5 frt. Steinberger Gyula 5 frt. Gyenes Lajos 3 frt. Dalmy László 3 frt. Vecsey Zoltán 2 frt. Varga Ferenc 2 frt. Váczy János 2 frt. Fried Emil 2 frt. Balázs Ödön 2 frt. Sepsy Dezső 2 frt. Simonffy István 2 frt. Széll István 2 frt. Nánássy Lajos 2 frt. Máthé Albert 2 frt. Lengyel Imre 2 frt. Fehér Domokos 2 forint. Muraközy László 2 forint, dr. Tóth Mihály 2 forint, Reszka János 2 frt, Csóka József 2 frt. Jeney Béla 2 frt. Kubinyi István 2 frt. Polgári Bálint 2 frt. Tóth Elek 2 frt. Kovács Gyula 2 frt. Lukács Dezső 2 frt. Nemes Kálmán 2 frt. Dr. Irinyi István 2 frt. Tóth István 2 frt. Tafler Ignác 2 frt. Harmath Gergely 1 frt. Falk Lajos 1 frt. Nagy Bálint 1 frt. Pálffy Gábor 1 frt. Szentessi János 1 frt. Pongó Lajos 1 frt. Németi Sándor 1 frt. Riesz Henrik 1 frt. Borbély Ferenc 1 frt. Szabó Zsigmond 1 frt, dr. Orbán József 1 frt, Vir János 1 frt, Tasnádi István 1 frt, Somogyi József 1 frt, Peleskey József 1 frt dr Nagy Kálmán ügyvéd 1 frt, Gál Elek 1 frt, Huttlesz Kázmér 1 frt Tamásy Béla 1 frt, Buzás Elek 1 frt, Riekl Antal 1 frt, Kepes Géza 1 frt, Buttykai Menyhért 1 frt, Török Péter 1 forint, Lichtenstein József 1 frt, Lévy Ferenc 1 frt, Udvarhelyi Géza 1 frt, Hajdu Ignác 1 frt,

Jóna Dániel 1 frt. Kertész János 1 frt. Békessy László 1 frt. Ungvári József 1 frt. Kéki Sándor 1 frt. Fehér András 1 frt. Polgári József 1 frt. Nagy Jakab 1 frt. Kovács János 1 frt. Czabán Dániel 1 frt. Kuczik Gábor 1 frt. Haraugi Sándor 1 frt. Gebauer Károly 1 frt. Lichtschein Sámuel 1 frt. Lichtschein Menyhért 1 frt. Hoffmann József 1 frt. Vadon Sándor 1 frt. Stern Győző 1 frt. Sinka Sándor 50 kr. Fényes Gyula 50 kr. Fischbein Márton 50 kr. Hartstein Lipót 50 kr. Klein Mór 50 kr. A „Zóna“ asztaltársaság gyűjtése 25 frt. Összesen 440 frt. A fenti összegből az Abbaziában felállított síremlék bekerülési árában Francesco Albert nevű kőfaragó mesternek Steinfeld Mihály ur közbejöttével 100 Egyszáz o. é. frtot fizettem, míg a fennmaradó 340 frtot a nagy takarékpénztárban az elhunyt kis fia, Zöld József nevére letéteményeztem. A takarékpénztári könyvet, a 100 frt kifizetéséről a nyugtát és a gyűjtőívet mai napon a debreceni tek. árvaszékhez be-terjesztettem. — Fogadják az adakozók forró köszönetemet!

Divat és Sport.

* **A vizsla par force idomítása.** Irta Miksa Károly dr. A vizsla-idomítás illetőleg minden vadásznak meg van a maga egyéni véleménye és egyedül üdvözítő módszere. Miksa Károly maga is azt állítja könyvében elmondja a saját egyéni véleményét s azt a módszert, a mely szerinte egyedül üdvözít. Szépen, rendszeresen megírt könyv a Miksa Károly könyve, melyben a vizsla-fajokat ismerteti először s azután áttér a vizsla-idomítás általános tudnivalóira, — majd egyenkint ismerteti a vizsla nevelésének módjait a szobában, bevezetését a szabadban, úgy hogy a mezőn, mint a mocsarakban és a vizeken. — Szépen, világosan megírt könyv a Miksa dr. könyve, melynek függelékéből megismerkedünk a borz-eb nevelési tudományával is. Szent Hubertus hívei bizonyára örömmel fogadják ezt a könyvet, a melynek segítségével bárki is képes lesz vizslát és borz-ebet nevelni. A könyvet az Atheneum adta ki igen izlésesen, csinosan állítva ki a több illusztrációval ékesített kötetet, a melynek ára 1 frt.

Tanügy.

Az ifjúsághoz*)

— Jules Lamaitre. —

Uraim és kedves barátaim.

Nem vártam a nagy kitüntetést, a melylyel megtisztelni méltóztattak. Elfogadtam örömmel, köszönettel és biztosítom önöket — szerénységgel. A tanulókhöz szólni — ez sokkal kényesebb valami, semmint önök képzelik. Mert az önök csoportja, mint ilyen, ma egy önállóan létező intézmény a nemzet keretében s a köztársaság egyik legkülönb tényei közé tartozik, hogy önöket enyire segítette. Tudatában vagyunk annak, hogy önök együtt és mindannyian azt a nagyjelentőségű, azt a pazarul értékes valamit képviselik — a holnapi Franciaországot. Tisztelet övezi önöket és megfontolva vetnek számot azzal, a mit önök gondolnak. Kiváló emberek tapintának időnként az önök üterére és szorongva hallgatják meg szívük dobogását. És a hírlapok bulletineket közölnek a francia ifjúság lelkiállapotáról, miként ha bulletineket közölnének a trónörökös egészségi állapotáról a császárság alatt.

Ime ezért kezdek annyira bátortalanul szóhoz. Számot vetettem magammal s tudom, hogy a mai körülmények között lehetetlen itt szólnom úgy, hogy a legmélyebb jelentőségű kérdéseket meg ne bolygassam. Azok, kik rosszul olvasnak, vádolnak, hogy sohase tudom azt, a mit gondolok, szóljak bár egy egyszerű vaudvilleről. Hát most, midőn a vallási, bölcsészeti, történelmi és társadalmi problémák elé állok?!... Ismételten elolvastam ama kitűnő emberek beszédeit, kik e l ő t t e m

* A nagy francia kritikus, Jules Lamaitre beszéde a párisi diákegyesület évszázó lakomáján. A „Pesti Napló“-ból vesszük át. Rv. v.

szólaltak ö n ö k h ő z i n n e n, — a megtiszteltetés eme helyéről — és mit mondjak én ő utánuk? És végre, még ha tudom is (és talán tudom) mindazt, a mit a legmélyebb jelentőségű kérdésekről gondolok, — még mindig aggodom, hogy véleményem nem fog minden tekintetben egyezni az önökével s félek, talán lesznek önök között olyanok, akiknél visszatetszésre találok.

De szolgáljon maga ez az aggodalom engem! Nagy higgyem, hogy hű, — higgyem, hogy nem csupán rokonszenvekre számíthatok, melynek legjellemzőbb bizonyítékát birom szíves meghívásukban, de engedjék meg, hogy bizzam még ennél is többen, — az önök türelmében (tolerance.) Ugyebár szabad e csodálatra méltó, diszkrét erényre számítanom az önök részéről?

Magasztalni a türelmet, — igen, mástól század óta ez egyike a legkopottabb közhelyeknek; de legyenek meggyőződve, hogy ez a közhely soha sincs eléggé agyonkopva. A türellem véghetetlenül nehéz erény. Sokkal nehezebb némelyeknek, mint maga a hősiesség. Ugy beszélnek már a türelmről, mint kötele-ségről, melyhez szó sem férhet; benne van a köztársaság katejában; minden ember azt képzei, sőt meg van róla győződve, hogy ő türelmes. Senki, körülbelül senki az, ez az igazság. — Ügyeljék csak meg, az első mozdulatunk, sőt a második és a gyűlölet mozdu a azzal szemben, aki nem úgy gondolkodik mint mi. A véleménykülönbség sokkal több vérengzésnek volt az okozója valaha, sokkal több zavarnak és szerencsétlenségnek okozója ma is, akár mint bármely érdekkülönbség. Az a kedves Voltaire, kinek annyit meg kell bocsátani, csudálatosan meghatározta és kegyelte a türelmet; de mindenáron a Bastilleba akarta juttatni azokat, kik nem voltak az ő véleményének az osztályosai. Bizonyára inkább a véleménykülönbségek miatt, semmint a hatalom érdekében kerültek oly sűrűn vérpadra a Forradalom emberei, jöllehet teljesen egyetértettek a lehető legfontosabbra vonatkozólag — egyformán szerették mindnyájan a hazát és az emberiséget. — És ma is még... azt hiszem, hogy önök mindnyájan résztvettek már egy képviselőházi gyűlésen? Vagy olvasnak lapokat?

Kétségkívül olvassák önök a legújabb folyóiratokat is? Gyakoroljuk, kedves társaim, a türelmet az irodalom terén! Hogy azok, kik csak husz vagy harminc évesek, ne sieszenek szamaraknak, vagy irodalmi gonosztevőknek nyilvánítani azokat, kik már negyven évesek, vagy valamivel annál is idősebbek merészelnek lenni. Eljön az idő, midőn kénytelenek lesznek bevallani, hogy túloztak. A múlt évben, ugyanezen a helyen Zola Emil az ő hatalmas bonhomijával emelt vádat önmaga ellen azért, hogy valaha „felekezeti“ volt. Az ifjaknak gondolnunk kell arra, hogy valaha valószínűen úgy fognak ő velük is bánni a legifjabbak, amiként ők bánnak ma a náluk idősebbekkel; ez csaknem törvény, egyik tényezője a haladásnak, hogy a nemzedékek egymás ellen kelnek, követvén egymást.

De mi is, mi öregek, legyünk türelmesek az ifjúsággal szemben. Ismerjük be azt, a mi nagylelkű és önzetlen az ő tulsáiban. Óvakodjunk, nehogy valami szellemi lomhaság s a lefözetéstől való félelmünk elvakítson, korlátozzon bennünket.

Igen, az igaz, hogy az ifjak fődöznek fel régen fölfödözött dolgokat, hogy az, ami az elmúlt tíz év irodalmi anarkiájában a legújabbnak tetszett, az az idealizmus, symbolizmus, mysticizmus, evangelizmus, az amit szeretnek Tolstoiban és Ibsenben s tőlük kölcsönöznek el, mindez erősen hasonlít ahoz, amit ötven-hatvan év előtt már végig csináltak, nálunk következőképpen az ifjak, kevésbé ifjak, mint sem ők állítják. Igen, igaz, hogy minden csak újra kezdődik. De viszont igaz, hogy semmi se kezdődik ugyanazon a módon újra, és hogy minden megújul, újra kezdődvén. Mi öregek pedig, valljuk be, hogy az ifjúságnak ez a neo-romantizmus talán mégis tágitott és enyhített valamit a mi rideg pozitivizmusunkon, melyet a második császárság irodalmából örököltünk, s mely tizenöt év előtt olyan feltétlenül nyilvánult a naturalizmusban.

Szokjunk el attól, hogy bárgyunak és elenségnak tekintünk mindenkit, ki nem úgy nézi s nem úgy érezi a szépet, mint például mi, — a szépet, melyet huszonnégy század óta nem képesek kerekén definiálni a bölcsészek. Tárgyunk ki homlokunkat, miként Renan akarta kitágítani Pallas-Athaneét, hogy a szépnak mentől több fajtát fogadhassuk magunkévé. Keresünk azt, a mi megtalálni segít, önmagunkat. Ha nem tudunk üdülni a Revue blanche vagy rouge verseiben és prózáiban, ám iparkodjunk üdülni Hugóban vagy Racineban, vagy Shakespeareban, vagy Homérban, vagy akár Valmikiben.

És ha Valmiki nem is volna még az igéret földje, ha nem is tudnánk még üdvözölni a szépnak, ugyanegy megnyilvánulásában üdvözöljünk a szépnak azon egy szeretetében, a gyönyörűségben, melyet eme szeretet ábraszta s az erényekben, melyeket sugalmaz.

Csakugy a politikai téren is, csupán a türelemben lézzen az üdvösség. Ő az igazi szabad értelem bája. Ne feledjék, hogy egyéb aljas indulatukat nem számítván, van a politikai fanatizmusban valami öntudatlanul nyilvánuló anarkizmus. A türelmetlenség csaknem mindig a multak hagyománya, — vélemény alakjában nyilvánul ez, amit készen veszünk magunkéul és elfelejtünk őrizni. — Ilyen például a jacobinizmus, ilyen a többek között az antiklerizmus. Mi is pártoskodunk, mert atyáink is pártoskodtak valaha, — és ezt tesszük akkor, midőn már minden megváltozott, midőn már e szétválások történelmi okai is eltűntek. És a legszomorubb ráadásul még, hogy sokkal türelmesebb az, ki örökölt véleményeket vagy készen kapott pártjelszavakat védelmez, mint a ki a saját maga által alkotott nézetek érdekében kelsikra, mert ez utóbbi esetben tapasztalásból tudjuk, hogy nézeteinkbe mennyi bizonytalan elem vegyül.

Oh uraim, könyörögve kérem önöket, bontakozzanak ki a hagyományok alól, szabaduljanak, ne attól ami szép, dicsőséges tiszta és példás minden korok számára a multban, de igen ez e múlt formák alól, melyek annyi vírtára ingerelték atyáinkat és őseinket. Soha fényesebb alkalom erre: — önök mindnyáian a köztársaság alatt születtek. A kormányforma diadalmasan szörta le magáról a lehetséges vitákat, egy intelligens pápa elhallgattatta azokat még a katolikusok részéről is. Ime elérkeztek az idők, midőn a politikai kérdések nem lehetnek többé eryekek, mint francia kérdések vagy társadalmi kérdések.

Igy jusson kivált eszünkbe az, a mi egyesített bennünket; gondoljunk reá minél gyakrabban és adjunk arról számot számtalanszor egymásnak. Ha volna bár különbség közöttünk az eszközöket illetőleg nem nehéz elsimítani, a végül érdekében, melyben csak egyek lehetünk. Nem látok senkit, ki nyilvánosan követelné a rabszolgaságot, az inkvizíciót, a nép butítását vagy az erősebb jogát a gyöngébb fölött. Ki az, ki legyen bár a legszélsőbb baloldalon, — ne kívánna minden hévvel a társadalmi létezés feltételeivel összeegyeztethető legtöbb szabadságot, a jogtalanságok, a szenvedések megsemmisülését, kerüljön ez bár a legkomolyabb személyi áldozatokba.

(Vége köv.)

*** Az izr. elemi fiu- és leányiskolákban** (Szent-Anna-utca. Miskolci-téle ház) az 1893/94. tanévet bezáró vizsgálatok f. hó 17-én és az azt követő napon fognak a következő sorrendben megtartatni:

Vasárnap délelőtt 9 órakor	II. fiu	II. leány	osztály
" délután 3 "	III. "	III. "	"
Hétfőn délelőtt 9 "	IV. "	IV. "	"
" délután 3 "	V.—VI. "	V.—VI. leány	osztály.

Ez alkalomra az érdekelt szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja: a z i s k o l a s z é k.

*** Kereskedő ifjak figyelmébe.** Csáky Albin gr. kultuszminiszter legutolsó körrendelete, mely június 1-ről van keltezve, nem valami nagy örömet fog okozni a kereskedő ifjuságnak. Nem kevesebbről van ugyanis szó benne, hogy ezentul a közép kereskedelmi iskolákban, vulgó: akadémiákban magán uton érettségi vizsgálatot

tenni nem lehet, sőt magántanuló egyáltalában fel sem vehető, és így a kik az osztályokat végig nem látogatták, nem is bocsáthatók érettségi vizsgálatra. A rendelet indoklása abban kulminál, hogy elenyésző csekély része a hallgatóságnak tett eddigelé érettségi vizsgálatot azért, hogy a kereskedelmi pályára lépjen, mert a nagy többség azért szerezte meg az érettségi bizonyítványt, hogy az egyéves önkéntességre jogosultságot szerezzen.

*** Az orsz. tanszerkiállítás.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a következő leiratot intézte az országos tanszerkiállítás igazgatóságához: „Vonatközússal a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságához intézett folyamodványára, melyben a f. évi augusztus hó 18-tól szeptember hó 2-ig Debreczenben tartandó tanszerkiállítás alkalmából szállítási díjmérsékletét kér, a f. évi április hó 11-én 25509. sz. a. kelt magas miniszteri rendelet alapján van szerencsénk t. értesíteni, miszerint az ezen kiállításra Debreczenbe rendelt és onnan visszaállítandó kiállítási tárgyak után az összes hazai vasutakon a díj-szabás 1. része C) fejezetének VI. szakaszában (147. old.) foglalt szállítási díjkedvezmény engedélyeztetett az ott megállapított módokat mellet f. é. i október hó 2-ig terjedő érvényvel. Ezyuttal megkeressük, miszerint a kiállítási tárgyakat visszútjokon kísérő s a kiállítási bizottság által aláírandó igazolványok egy mintapéldányát hozzánk beküldeni sziveskedjék. Budapest 1894 évi június hó 10. A kereskedelmi főosztály. Scho'cz. miniszteri tanácsos igazgató.“ E leiratot közölve figyelmeztetjük a kiállítási akarókat, hogy bejelentéseiket mielőbb megtenni sziveskedjenek, hogy a leiratban kívánt igazolványt a tárgyaknak beküldési határideje előtt szétküldhesse részükre az igazgatóság. — Az országos tanszerkiállításra a nagyváradi iparkola növendékeinek rajzai és egyéb munkálatai is képviselve lesznek. Ez kből a munkálatokból az iparkola igazgatósága jövő vasárnap kiállítást rendez. Az országos izraelita tanító-egyesület összes tankönyv kiadványaival és a „Tanügyi Értesítő“ havi folyóiratával színtén részt vesz a kiállításban.

Apró-cseprő.

*** Bö'cs ember.**

X: Te mindig nagyon udvarias vagy a cipészedhez, ha vele az utcán találkozol.

Y: Nem ok nélküli: étem sok boldog pillanatát köszönhetem ennek az embernek.

X: Hogy hogy?

Y: Valahányszor esténkiut lehuzom az általa készített topánt, mindig végtelenül boldognak érzem magamat.

*** Vendéglőben.**

V e n d é g (hangosan:) Pincér, hozzon nekem tengeri rákot.

P i n c é r: Nem szolgálhatok. Elfogyott.

E g y i r n o k (a szomszéd asztalnál koldgájához) Most már mi is megszerezhetjük, hogy tengeri rákot rendeljünk.

EMLÉKKÖNYVBE.

— Ibsen. —

Szerencs hirnőknek mondtalak,
És legszebb csillagomnak.
Hirnők voltak te nekem szép alak,
Ki eltűn és reám ki sem talál,
Csillag — ah csak csillag hullás valál,
Lehunyna a távolba.

Ford: Teleki S.

A diplomata akkor csalja meg a népet legjobban, a mikor igazat mond.

T a l l e y r a n d.

A mások neveléséges voltának lelplezése pillanatnyi fensőbbiséget kölcsönöz nekünk.

A l f r é d C a p u s.

*** A cukor nagy fontosságáról** meggyőzhet bennünket már az élettan azon elemi tétele is, hogy izomerónket korántsem a nitrogéntartalmu tápszereknek, hanem a nitrogénélkülieknek, a keményítőnek és a cukornak köszönhetjük. Ki van mutatva, hogy az állati keményítő vagy glycogen, mely az izmokban található, eltűnik akkor, ha munkát végzünk és újra meggyül, ha pihenünk. E glycogen anyag azonban nem más, mint a cukor szőlője következőleg a cukornak jut legnagyobb szerep az erő kifejésére létre jöhetésénél. Egy turini tanárnak zseniális eszméjü „Ergograph“ (munkajelző) gépével pontos mér éket tett az erő kifejés tárgyában és kutatásai kiderítették először is azt az érdekes tényt, hogy az erő változik a nap szakai szerint. Az ember több erő felett rendelkezik délután, mint délelőtt. A ki azt hiszi, hogy ez ellentétben van a fentebb mondottakkal, hogy tudniillik a pihenés alatt meggyül az izmokban az új glycogen az elhasznált anyag helyett, — gondolja meg, hogy a délelőtt és délután között van az ebéd ideje, a mikor több glycogen jut a szervezetbe, mint a mennyit különben a test két éj-zaka a att is fel tudna halmozni. Megállapította továbbá dr. Harley egész szabadságával, hogy a cukor mily mértékben növeli az izom erőt; ha egy sovány lakomához cukrot adunk, akkor annak tápereje 9 től 21 százalékig fokozódik, ha pedig valaki csak tisztán cukorral akarna élni, 250 gram naponként untig elégséges volna beöle, hogy az illető jó erőben legyen. Még fokozódik a cukor által előidézett izomerő, ha a cukort lefekvés előtt vesszük, a mikor a pihenés is megteszi a maga részét, hogy a glycogen növekedjék. Dr. Vaughan Harley kutatásainak meg van az az érdeme, hogy reámutat arra fontos követelményre, hogy a cukor, melynek eddig a konyhában csak a kiegészítő szerep jutott, hivatva van az élele között a főhelyet elfoglalni.

Közgazdaság.

*** Gyorsvonatok a papíron** A Pesti Napló írja: Amikor az utazó évad kezdetével a publikum többször forszálja a vasuti menetrendet, bizonyára feltűnik még a laikusnak is, hogy vannak oly gyorsvonatok, amelyek forgalmi kvalifikációjuknál, sebességüknel fogva e nének éppenséggel nem felelnek meg. Pedig bizonyos az, hogy valamely vasut jóságának avagy rossz-ságának megítélésében elsőrangú fontosságu, hogy mennyiben elégíti ki a modern igényeknek megfelelő szolid és lehetőleg gyors összeköttetést. — Ilyenek például a püspökladány-debreczeni vonal gyorsvonatai. Az 1602. számú gyorsvonat 1 óra 7 perc, az 1601. számú 1 óra 6 perc alatt, az 1607. számú személyvonat ugyancsak 1 óra 7 perc alatt teszi meg e vonalat. Mi a különbség? A III. kocsiosztály hiánya, a magassabb ár és — ne felejtjük — a kövér számok a menetrendben A püspök-ladány-debreczeni vonal gyorsvonata törleendő, illetve a menetrend kiigazítandó.

*** Kereskedelmi szerződésünk Oroszországgal.** A képviselőház közigazdásági bizottsága Andrássy Tivadár gróf elnöklet alatt tartott tegnapi ülésében tárgyalás alá vette az Oroszországgal kötött kereskedelmi egyezmény becikkelyezésétől szóló törvényjavaslatot. A bizottság ezek után a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadja.

*** A franciák ellenünk.** A mult htfőn Turrel képviselő által beadott indítvány azt javasolja, hogy az osztrák és magyar termékekre az általános tarifa alkalmaztassék, továbbá, hogy az Ausztria-Magyarországból származó főbb beviteli cikkekre védvám vetessék. Az indítvány szerint fára és deszkákra 100 klgként 10 frank, juhokra 100 kilónként (élő súly) 20 frank, lisztre 100 kilónként 30 frank, lovakra darabonként 100 frank volna kirovandó. Az indítványozó indoklásában felhozta, hogy Ausztria-Magyarország az olasz termékeket a francia productumok hátrányára kedvezményben részesíti és azt állítja, hogy indítványa megfelel ama napirendnek, melyet a képviselőház a francia boroknak Ausztria-Magyarországban teremtett helyzete iránti interpelláció alkalmával elfogadott.

(A debreczeni ellenőr)

Magyar arany vas...
Osztrák arany...
Egységes...
Tiszta-szeged

Magyar hitel...
Osztrák hitel...
Magyar ipar...

Magyar jel...
Osztrák föld...
Magyar vör...
Osztrák...
Olasz...
Bazilika sor...
Jó-szív

Cs. és kir. a...
20 márkás a...
20 frankos a...
1 Savereigna

Gyenes é...
u. 6. sz.)

Buzá...
is tartózk...
csendes vo...
napi árho

Tiszav...
mm. 7.60 frt

Zab

Egyé...
Határ

hírekre, ná...
buzában, az...
idéztek elő...
az eladástó...
a délelőtt...
Takarmány

Buzá

Rozs

Tenger

Zab

Repcz

Buzá

Rozs

Tenger

Zab

Repcz

Időjár

Budapest-kö...
Junia

I. Magyar...
kint 400 kl...
Oreg közép...
sulyban 42...
kint 320 ki...
krig. Fiat...
kilogramm...
könyü (pá...
44.—45 kr...
— Közép...
páronkint 2...
43.—44 kr...
terjedő suly...
tés üzlet irá

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. június 14-én.)

Allamadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	—	—	120.60	120.90
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	—	127.—	128.—
„ koronajáradék 4%	—	—	95.—	95.50
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	—	100.—	100.75
Osztrák aranyjáradék 4%	—	—	120.50	121.—
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	—	98.15	98.65
Tisza-szegedi 4% ¹ -os nyeremény-sorajegy	—	—	142.25	143.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	—	441.50	442.—
Osztrák hitelbank részvény	—	—	351.20	351.40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	—	112.—	112.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	—	128.—	129.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	—	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	—	12.50	13.—
Osztrák „ „ „	—	—	18.50	19.—
Olasz „ „ „	—	—	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy	—	—	10.—	10.50
Jó-sziv „ „ „	—	—	3.25	3.55

Pénzümek:

Cs. és kir. arany	—	—	5.84	5.93
20 márkás arany	—	—	12.26	12.30
20 frankos arany	—	—	9.94	9.98
1 Sav-reigns	—	—	12.49	12.54

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, június 14.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma tartózkodva kínáltak, malmaink is tartózkodtak a vásárlástól s így az irányzat csendes volt. Eladatott 15,000 mm. változatlan napi árákon.

Eladások:

Tiszavidéki. 400—80° mm. 7.62 1/2 frt. 100—80 mm. 7.60 frt.

3 havi időre.

Zab 6.72 1/2 — 7.05 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerikából érkezett lanyha hírekre, nálunk is igen lanyhán indult az üzlet buzában, az alacsony árak tömeges vásárlást idéztek elő, s miután az eadók tartózkodtak az eladástól, tetemes emelkedés állott be s még a délelőtti folyamán 10 krral emelkedett buza. Takarmánycikkek valamivel lanyhábbak.

Zárlat 1 óra:

		frt
B u z a	máj.-jun.-ra 1894.	6.99—7.—
	szept.-okt. 1894.	7.08—7.10
R o z s	máj.-jun.-ra 1894	—.—
	szept.-okt. 1894	5.45—5.47
Tengeri	máj.-junra 1894.	4.84—4.86
	juli-augusztura 1894	4.86—4.87
Z a b	máj.-junra 1894.	—.—
	szept.-okt. 1894.	5.81—5.87
R e p c z e	aug.-szept. 1894	10.30—10.35

Zárlat 4 óra:

		frt
B u z a	máj.-jun.-ra 1894.	7.01—7.03
	szept.-okt. 1894.	7.11—7.13
R o z s	máj.-junra 1894.	—.—
	szept.-okt. 1894	5.45—5.47
Tengeri	máj.-junra 1894.	4.83—4.85
	juli augra 1894	4.86—4.88
Z a b	máj.-jun.-ra 1894	—.—
	szept.-okt. 1894.	5.80—5.83
R e p c z e	aug.-szeptre	10.25—10.30

Időjárás: változó.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Junius hó 13. Hizott sertés árak.
I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kg-ron felüli súlyban) 42.—43. kr. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 42.—43. krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 44.5—44. krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 44—44.5 krig. — Fialat könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő súlyban 44.—45 krig. II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 kg. felüli súlyban) 43.—44. krig. — Közép (páronkint 220—280 kg. súlyban) 43.—44 krig. Könnyű (páronkint 220 kg. terjedő súlyban) 43—44. krig. A hizott sertés üzlet irányzata lanyha.

Közönség köréből.*)

Köszönetnyilvánítás.

Tóth Béla gyógyszerész és r. kath iskolaszéki tag ur osztályom tegnapi vizsgálata alkalmából a jó viseletű, szorgalmas és szegény tanulók megjutalmazására tiz koronát volt szives adományozni, miért fogadja a megjutalmazott tanulók nevében ez uton is hálás köszönetemet.

Debrecen, 1894. június 15.

Thót László,

a IV., V. fiuosztály tanítója.

*) Az e rovat alatt közlött-kért nem vállal felelőséget a szerk.

A kis lutri húzásai.

— Junius 13.-án —

N-Szeben 66. 38. 87. 35. 77.

Szerkesztői posta.

G. K. („A zenede.”) Legvalószínűbb, hogy jövő szombati számunkban közölhetjük.

F.-p. S.-r. Összes nálunk levő dolgait postára tettük, mert versekkel hetekre elvagyunk látva, ilyenekért t. p. t. nem adhatunk s miattuk mindennapos corrispondenciát folytatni módunkban nincsen. Tessék verseit más lapnál értékesíteni.

Csajkos Gézát — kit Tiszay Dezső szinigazgató ur állítólag énekes tagul szerződtetett — kérjük szerkesztőségünk fölkeresésére.

Pethő Károly urat ugyanerre kérjük.

B.-né. Azt hisszük, hogy ebben a kérdésben legjobb lenne magához Lupa Péter orsz. gy. képviselő urhoz fordítani. A rózsák barátja bizonyára udvarias leend a nők iránt is.

D. K. Örvideni a gyászruhában sem bűn. Az elhunyt kedvesekre v ssaemlékezni már is öröm. A szelid örömeiket ne tagadja meg magától!

A bánat egy nagy óceán;

S az öröm?

Ez óceán kis gyöngye, talán

Mire fölhozom, össze is töröm.

Igy Petőfi. Ne törjük el a gyöngyöt kézakarva!

V. I. k. a. Köszönet. Nem találkozhatnánk nevével gyakrabban.

L. J. („A lovagias ügy.”) Holnap.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csekonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Nyilttér.

Remény!

Hivott helyre megyek.

Levelet várok!

ZELLERIN M.-féle gyár részv.-társ.

BUDAPEST,

VII. ker., Nagydíófa-utca 14. szám alatt.

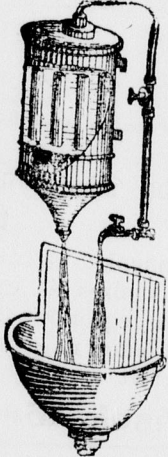
Vizvez etékhez.

PASTEUR-rendszerü

szűrő-készülék,

(Chamberland szabadalma),

mely a legegyszerűbb módon, bármely tisztátalanság esetén, kristály tiszta vizet szolgáltat.

Pasteur rendszere az egyetlen, melynek segítségével a vizet mikrobaktól és bakteriumoktól mentesen át lehet szűrni s így minden ragályzó anyagtól: cholera, typhus, váltóláz stb. a vizet mentesíteni lehet. — Orvosi és közegészségügyi ektintélyektől előismerve; Budapest járványbizottságától legmelmegebben ajánlva!

Képes árjegyzék ingyen és azonnal rendelkezésre áll.

Vizművek berendezése és csatornázások

városok és községek számára.

Légzsész és vízvezetékek.

Légzsész- és villamos világítás.

CSILLÁR-RAKTÁR.

Központi fűtés, ventiláció.

Gőz-mosó, főző- és fürdő-telep,

építő-bádogos művek, érezőntöde,

horgany diszitmények

gyára.

Cseplőgéptulajdonosoknak!

Az urikány-zsilvölgyi magyar kőszénbánya részvénytársaság ajánlja a cseplési idényre a gőzcseplőgépekkel rendelkező t. földbirtokos uraknak

I-^o minőségű lupényi kőszénét

mely gőzfejlesztő erőben majdnem egészen egyenrangú a legfinomabb porosz szenekkel

és mint darabos-, koczka-, dió, rostált-akna-, akna-, dara- és porszén jön forgalomba.

Megrendelések ideje korán küldendők a társaság vezérigazgatóságához Budapest, Nádor utca 13 sz., ahol mindennemű felvilágosítással is készségesen szolgálnak.

Alkalmi ajánlat.

Van szerencsém a nagyérdemű virágkedvelők szives tudomására hozni, hogy **növényekkel és kiültetni való szőnyeg-palántókkal** tulhalmozott kertészeti telepem az „István” gőzmalom kertjéből sajtát telkemre áthelyezés miatt, mindenféle virágaimat leszállított árak mellett ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

Teljes tisztelettel

PACZELT JÁNOS.

Árlejtségi hirdelmény.

A püspökladányi ev. ref. egyház által még a nyár folyamán építendő s a költség előirányzatban (a téglát, vályogot, cserepet és meszet az egyház adván, ezek árának számításán kívül) 5266 forint 71 korra menő iskola s tanítói lakmunkálatainak vállalati uton leendő biztosítása céljából **6. évi július hó 1-ső napjának délutáni 3 órájkor** a lelkészi hivatalos helyiségben versenytárgyalás hirdetik.

Vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy ezen építési munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó s 5%-os bánatpénzzel ellátott ajánlataikat akár zárt levélben, akár a versenytárgyaláson szóval (az előbbi azonban július 1. déli 12 óráig) a lelkészi hivatalnál be, illetve előadják.

A tervek és költségvetés megtekinthetőek naponként a hivatalos órákban az ev. ref. lelkészi hivatalnál.

Kelt Püspökladány 1894. június 14

Eröss Lajos

ev. ref. lelkész.

Szabadalmazott

Cement-duppla falz-tégla

ENGELHARDT H.-tól Gernersdorf Gubennál

(NÉMETORSZÁG.)

Tégla-építés és cement-műgyár

szabadalmazva majdnem minden országban. Ausztr. magyarországon 28422/59474 sz. a., legtökéletesebb, gyártásban legolcsóbb, egyedül védett hullámdad cement-falz-tégla. Felül nem haladott idő és fagy kitartó, legolcsóbb és legkönnyebb tetőzet-födőzet. Az elmálás teljesen ki van zárva. Javítás szükségtelen. Mindég szárazon maradó tetőzet.

A készítési jog szabadalom nélküli vidéken, csekély engedély-díj mellett kiadó. Csekély befektetéssel tökéletes magas nyeresemény. A gyártásba bevezetés és beavatás díjmentesen. — Teljes gyártási gépek szállíttatnak.

Utánzattól óvatik.

Gleichenberg Gyógyhely

Steier-ország.

Ivókúra, alkalikus-muriatikus savanyu víz. Tejelde, tehén és kecske tej, tölgy- feayő és-gyógy-belégzés. Az egyes kabinok illatoztatnak. Pneumatikus szobák. Szénsavas fürdők. Hidegvíz-gyógyintézet.

Idény május 1-től szeptember végéig.

Felvilágosítás és prospektusok ingyen; Savanyu vizeket küld és lakásmegrendeléseket elfogad a *Gleichenberg gyógyintézet igazgatósága.*

SCHLICK -féle vasöntőde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár: Fiók raktár:

VI. ker., külső váci-ut 29-35. Podmaniczky-utca 14. Kerepesi-ut 77 szám.

Gőz- és járgány-cséplő-készületek,

számos első díjjal kitünt. Schlick-féle szab. 2 és 3 vasu ekék, mélyítő és egytetemes aczel-ekék,

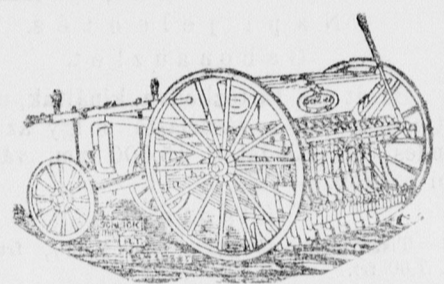
eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök,

valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS” sorbayető-gépek. Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kévekötő és marokrakó aratógépek és fűkaszázó gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak

Árjegyzékek ingyen és bérmentve

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakaesabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhév, ezüzt székrekedés, májbántalom vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 1 forint 0. é.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL” feliratu ónozattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismeretesb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzőlysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, min felnőttek számára; mert e szájviz a fogak további épségét biztosítja s egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára: 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautárvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával s védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothschenk V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.